

lach te spreken over deze menschen uit de 17e eeuw, die zich op grond van den Bijbel verzetten tegen het heliocentrische wereldstelsel. Wij meenen vaak, dat wij daar ver boven staan. Het komt mij voor, dat dit standpunt niet juist is. De problemen, waar het toen om ging, in hoeverre de uitspraken der Schrift inzake het wereldbeeld normatief gezag hebben, zijn ook thans nog niet in hun volle breedte en diepte opgelost. En als wij toen geleefd hadden, zouden wij zeker dapper meegevochten hebben. En verder, zou men misschien over 300 jaren ook niet met een medelijdenden glimlach spreken over onze twistvragen en kibbelarijen?"

Een ander voorbeeld betreft de hypothese van een lichtaether. — In de dagen van Maxwell bestond de neiging bij sommigen om de hypothese van een lichtaether in verband te brengen met Gen. 1. Dat geschiedde dan op deze wijze, dat met die hypothese verklaard zou kunnen worden het bestaan van licht zonder dat het door lichtbronnen als zon of sterren zou worden uitgezonden. Nu was te vreezen, dat, omgekeerd, deze hypothese van een lichtaether, als er werkelijk een moeilijkheid uit Gen. 1 door zou kunnen worden opgelost, gesteund zou kunnen worden met Bijbelsche autoriteit. Maxwell zelf moet hiervan niets hebben. Hij waarschuwt tegen dit gevaar, naar aanleiding van een hem door bisschop Ellicott gestelde vraag ²⁾: „But I should be very sorry if an interpretation founded on a most conjectural scientific hypothesis were to get fastened to the text in Genesis. . . . The rate of change of scientific hypothesis is naturally much more rapid than that of Biblical interpretations, so that if an interpretation is founded on such on hypothesis, it may help to keep the hypothesis above ground long after it ought to be buried and forgotten".

Een derde en laatste voorbeeld, dat ik zou willen geven, zijn vragen als die naar den ouderdom der aarde en het ontstaan van de maan. Zooals U allicht bekend zal zijn, wordt de ouderdom der aarde niet alleen behandeld in de geologie en de palaeontologie, maar ook in de natuurkunde in engeren zin. Zoo komt men

²⁾ Zie Maxwell's biografie door Campbell en Garnett. In het Gedenckboek S. S. R. 1926, p. 144 e.v.v. is Maxwell's antwoord uitvoeriger behandeld.